

‘Passie is mooi, maar het m

Wie geboren wordt als een Pennings, heeft het bollenbloed als vanzelfsprekend door de aderen stromen. Jan Pennings (70) is wat dat betreft een volbloed Pennings, voor hem is de bloembol zo’n beetje het mooiste wat er is. ‘Bol, bol, bol, jij bént gewoon een bol’, zegt zijn echtgenote plagerig tijdens het interview. En Jan kan niet anders dan instemmend glimlachen.

Tekst: Monique Ooms
Foto: René Faas

De oorsprong van het bollengeslacht Pennings ligt in De Zuid. Jan werd geboren in Noordwijkerhout als de oudste in een gezin van negen kinderen: zes jongens en drie meisjes. Zijn vader had al heel jong een bloembollenkwekerij samen met een van zijn broers: de Gebroeders Pennings. In 1957 verhuisde het gezin naar het Noord-Hollandse Breezand, waar zij zich vestigden aan de Meerweg. Jan was toen een puber van 15 jaar. “Die stap stond destijds gelijk aan emigreren”, vertelt hij in zijn gezellige woonkamer. “Mijn vader wilde aan al zijn zoons een bedrijf geven en hij voorzag dat er in De Zuid op den duur ruimtegebrek zou ontstaan. In De Noord zag hij meer mogelijkheden. Daar heeft hij wel gelijk in gekregen.” Jan runde lange tijd het familiebedrijf samen met zijn vader, totdat hij in 1973 besloot voor zichzelf te beginnen, aan de Schorweg. “Omdat er zoveel Penningsen zijn, besloot ik het bedrijf J.S. Pennings ‘De Bilt’ te noemen, naar de boerderij die op deze plek stond.”

VEEL RUST

‘De Bilt’ startte met tien hectare en een brede variatie aan gewassen: hyacinten – ‘die horen bij de familie Pennings’- narcissen, krokussen, bijzondere bolgewassen en tulpen. Die variatie is altijd gebleven, de omvang is echter flink toegenomen. “We telen nu 55 hectare. En net als toen hebben we nog steeds vier vaste medewerkers.” Hoewel Jan nog steeds spreekt van ‘we’ heeft hij het bedrijf vorig jaar officieel overgedragen aan zijn zoon Joost en schoonzoon Dick van Duin. “Die overname is een heel proces geweest, maar het heeft me uiteindelijk heel veel rust gegeven. Als er nu iets met mij gebeurt, kan het bedrijf gewoon doordraaien.” Van pensionering in de daadwerkelijke betekenis van het woord – namelijk: niet meer werken – is bij Jan echter geen sprake. Oké, hij staat

niet meer elke ochtend als eerste in de schuur, maar hij is nog vrijwel dagelijks op het bedrijf te vinden. Knappe jongen die hem daarvan weerhoudt. “Er is niks beters dan de geur van bollen, de reuring van een bedrijf, dat je zó vanuit huis het land op kunt lopen en tussen de bollen staat. Dat kan ik echt niet missen.” Dus werkt hij elke dag nog een lijstje met taken af. Nieuwe soorten schoonmaken, uitsellecteren, het land bijhouden, papierwerk doen. Hij doet het allemaal met veel plezier.

Als we ingaan op wat nou de essentie van Jan’s passie is, komen we al snel uit bij zijn interesse in de natuur: in Nederland en daarbuiten. “Als kind zat ik al in de atlas te turen en las ik alles wat ik maar te pakken kon krijgen over andere landen.” Hij heeft een grote belangstelling voor andere culturen: hoe denken collega’s in andere landen over gewassen, hoe pakken zij hun teelten aan? Wat vinden zij nou mooi? Daarbij is Jan verzot op verhalen. “Verhalen zijn geschiedenis, en wat is een mens nou zonder geschiedenis?” Die verhalen gaan over bollen natuurlijk, dat dan weer wel. Hij hoort ze aan, maar is zelf ook een enthousiast verteller. Daarmee heeft hij al heel wat mensen weten te boeien voor het vak en zijn producten. Als bestuurslid van Keukenhof krijgt hij geregeld het verzoek om groepen rond te leiden; dat doet hij – als rechtgeaarde verhalenverteller – maar al te graag. Jan’s passie brengt hem naar alle uithoeken van de wereld: een narcissenveredelaar in Amerika, kwekers in de Baltische Staten, een collega in Tasmanië... “Ik heb contacten over de hele wereld. We wisselen ideeën en ervaringen uit over allerlei gewassen en zo inspireren we elkaar.” Regelmatig komen er ook buitenlandse bezoekers naar ‘De Bilt’, waar Jan ze maar al te graag ontvangt en trakteert op zijn verhalen.

BOEIEN

Zijn lidmaatschap van de Royal Horticultural Society en van de American Daffodil Society zijn ook regelmatig aanleiding voor de

nodige tripjes, respectievelijk naar Londen en naar Noord-Amerika. “Ik ben nu een paar jaar betrokken bij de Chelsea Flower Show en vind het elk jaar weer een genot.” Uiteindelijk komt het allemaal weer uit bij zijn grote liefde voor de bloembol: een bijzonder product dat met zijn enorme schoonheid steeds weer weet te verrassen. “Je stopt een bol in de grond en dan maar wachten tot het voorjaar wordt: wat zal er boven komen, hoe zal die bloem eruit zien? Dat blijft mij enorm boeien.” Zijn vrouw is er al aan gewend dat hij soms razend enthousiast de keuken instapt met in zijn handen een bolbloem: “Ik heb nou toch weer iets moois.” Hij heeft wel geleerd zijn passie in te perken, want: “Passie is mooi, maar het moet wel rendabel blijven. Ik heb wel eens wakker gelegen als ik in mijn enthousiasme een bepaalde keuze had gemaakt die niet goed uitpakte. Dan zag ik een geweldige toekomst voor een nieuw product, maar bleek de markt er nog niet klaar voor. Dan lag ik te woelen in mijn bed.”

.....

‘Je stopt een bol in de grond en dan maar wachten tot het voorjaar wordt: wat zal er boven komen, hoe zal die bloem eruit zien? Dat blijft mij enorm boeien’

.....

Sinds zijn terugtrekking uit de kwekerij zijn Jan’s dagen niet minder goed gevuld. “Ik kan niet binnen zitten, dus ik ga sowieso iets doen. Als die jongens geen werk voor me hebben, ga ik lekker rommelen in de tuin.” Verder neemt zijn bestuurswerk veel tijd in beslag. “Dit jaar was ik in Amerika om namens Keukenhof Lilytopia te bezoeken, in april zat ik in Peking om advies te geven over de inrichting van een park á la Keukenhof, in juni zat ik in de Oekraïne en in het voorjaar heb ik nog een lezing gegeven voor de American Daffodil Society.” Overal heeft hij zich kunnen uitleven in verhalen over het vak. Tijdens zijn buitenlandse reizen komt hij ook regelmatig in contact met consumenten. “Zij kijken hun ogen uit op al die prachtige shows. En vaak is het eerste wat ze vragen: ‘waar kan ik dit kopen?’ Dat fascineert mij enorm: men vindt onze producten prachtig, maar ze worden steeds minder gekocht. Ik denk dat dit komt doordat wij er geen verhalen bij vertellen.

oet wel rendabel blijven'

Jan Pennings: 'Ik blijf bezig met het vak'

Goede verhalen en enthousiasme voor het product werken aanstekelijk." De prijs speelt voor de consument meestal geen rol. "Dat argument hoor je alleen maar bij de handel." Jan kwam op zijn pad nogal eens klagende verkopers tegen. "Dat is helemaal de verkeerde instelling. Zou jij van zo iemand iets kopen? Dat straalt toch niks uit? Als jij al niet enthousiast bent en geen goed verhaal bij je product kunt vertellen, hoe kun je dan verwachten dat iemand het wil kopen?"

TEVREDEN

Hoewel de bol een groot deel van zijn leven beheerst, is dat niet het enige waar het om draait, vindt Jan. "Ik ben ook ongelooflijk trots op mijn gezin. Verder hou ik enorm van muziek, kunst, de mooie dingen van het leven. De balans tussen werk en privé heeft nooit voor problemen gezorgd. Bloembollenkweker ben je zeven dagen per week, vierentwintig uur per dag. Dat betekent niet dat je altijd aan het werk bent, maar wel dat je er bent als je er moet zijn." Zijn kinderen hielpen vroeger vaak mee in de

schuur en op het land. "Dat was nooit een punt. Ik heb niet het gevoel dat ik ze ergens mee tekort gedaan heb. Vakanties? Ja hoor, we gingen altijd een weekje naar een huisje van Sporthuis Centrum." Jan is heel tevreden. "Ik heb een mooi bedrijf kunnen opbouwen en we hebben een prachtig leven met kennissen en vrienden over de hele wereld. En er is nog geen einde gekomen aan alle interessante ontmoetingen. Zo vond ik het geweldig om als bestuurslid van Keukenhof betrokken te zijn bij de opening met de Duitse president, zijn echtgenote en prins Willem-Alexander. Op zo'n moment trek ik mezelf wel eens aan mijn oorlel en denk ik:

'Kijk mij hier nou lopen! Heel bijzonder.' Als zelfverkleerde positieveling weet Jan zeker dat het vak een goede manier gaat vinden om de consument te bereiken. "Er zouden meer projecten moeten komen voor basisscholen: als je kinderen zo jong weet te interesseren, pakken ze dat later vanzelf op. Ik vind het dan ook doodzonde dat het IBC ophoudt te bestaan." Over Jan's toekomst hoeven we ons geen zorgen te maken. "Ik blijf bezig met het vak. Op een dag zullen we wel uit deze bedrijfswoning weggaan, daar moet je realistisch in zijn. Dan word ik tussen de bollen vandaan gerukt, zo zie ik dat dan. Gelukkig hoeft het nog niet morgen."

Resumé

Natuurlijk vindt hij zijn gezin belangrijk. Hij geniet van muziek en houdt van kunst. Maar de bol is toch echt zijn passie. Hij praat er graag over en heeft er tal van verhalen over te vertellen. En je kunt hem niet blijer maken dan hém een mooi verhaal over bloembollen te vertellen. Jan Pennings is een gepassioneerde bollenman die – ondanks zijn 70 jaar – nog niet van plan is de deur naar het bollenvak dicht te gooien.